

प्रति,

मुख्य कार्यकारी अधिकारी
जिल्हा परिषद.....

विषय :- आरोग्य सेवांवर लोकाधारित देखरेख प्रकल्प
जिल्हास्तरीय सुकाणू समिती

राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानांतर्गत आरोग्य सेवांवर देखरेख तसेच लोकसहभागानुसार आरोग्य नियोजनाची (Community Based Monitoring & Planning of Health Services) संकल्पना मांडण्यात आली आहे. या प्रकल्पाची अंमलबजावणी महाराष्ट्र राज्यात अमरावती, नंदुरबार, उस्मानाबाद, ठाणे, पुणे या पाच जिल्ह्यात राबविण्यात आली आहे. तसेच सन २००९ - १० मध्ये औरंगाबाद, सोलापूर, कोल्हापूर, रायगड, नाशिक, बीड, चंद्रपूर, गडचिरोली या नवीन आठ जिल्ह्यांचा समावेश करण्यात येत आहे. आरोग्य सेवांवर लोकाधारित देखरेख प्रकल्पात देखरेख व नियोजन समितीकरिता शासन निर्णय क्र. राग्राअ१००७/प्र.क्र.१७२/आरोग्य ७ अ दिनांक १५ सप्टेंबर २००८ लागू करण्यात आलेला आहे.

राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियानांतर्गत जिल्हास्तर आरोग्य सेवांवर देखरेख व नियोजन समितीप्रमाणे जिल्हा सुकाणू समिती निश्चित करण्यात येत आहे. त्याची रचना पुढीलप्रमाणे दिली आहे.

जिल्हा सुकाणू समितीची रचना :-

➤ कार्यकारी मंडळ :-

१. अध्यक्ष - मुख्य कार्यकारी अधिकारी / जिल्हा आरोग्य अधिकारी (जिल्हा परिषद)
२. उपाध्यक्ष - जिल्हा आरोग्य सभापती (जिल्हा परिषद)
३. सचिव - जिल्हा समन्वय संस्थेचे प्रतिनिधी

➤ सदस्य रचना :-

१. शासकीय प्रतिनिधी - २ (उदा. जिल्हा प्रकल्प व्यवस्थापक, एकात्मिक बालविकास अधिकारी)
२. लोकाधारित देखरेख प्रकल्पात सहभागी असलेले प्रत्येक तालुक्यातील स्वयंसेवी संस्था/जनसंघटनांचे १ प्रतिनिधी असावेत.
३. जिल्ह्यातील आरोग्य, हक्काधारित काम करणाऱ्या इतर स्वयंसेवी संस्था/जनसंघटनांचे २ प्रतिनिधी असावेत.
४. सामाजिक बांधिलकी असलेले खाजगी डॉक्टर - १ प्रतिनिधी. असे एकूण ११ ते १३ सदस्य या समितीमध्ये असावेत.

सदर बैठकीसाठी जिल्हा परिषदेचे मुख्य कार्यकारी अधिकारी/जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा आरोग्य समितीचे सभापती, संस्था/संघटनांचे प्रतिनिधी असणे आवश्यक आहे.

➤ कोरम/गणपूर्ती :- या समितीच्या बैठकांसाठी एक तृतीयांश सभासदांची उपस्थिती गणपूर्ती (कोरम) मानली जाईल.

समितीमधून कोणत्याही सदस्याला वगळायचं किंवा समितीवर घ्यायचे असेल तर बहुमताचा (२/३ सदस्यांच्या मताचा) विचार करावा.

➤ मुख्य भूमिका :-

१. जिल्हा पातळीवर लोकाधारित देखरेख प्रक्रिया पुढे जाण्यासाठी धोरणात्मक निर्णय घेणे:-

- लोकाधारित देखरेख प्रक्रियेमध्ये जिल्हा पातळीवर प्रक्रिया पुढे घेऊन जात असताना येणाऱ्या अडचणींवर चर्चा करून त्या सोडवण्याचा प्रयत्न करणे.
- या प्रक्रियेला दिशा देण्याचे काम या समितीचे आहे.

२. जिल्हा पातळीवर लोकाधारित देखरेख प्रक्रिया पुढे जाण्यासाठी प्रशासकीय निर्णय घेणे:-

- ही प्रक्रिया पुढे नेण्यासाठी जिल्हापातळीवर (गरज असल्यास) आदेश परिपत्रक काढण्याचे निर्णय या समितीच्या बैठकीमध्ये घेणे अपेक्षित आहे.

➤ कामे व जबाबदाऱ्या -

१. जिल्हा समन्वय संस्थेने दर तीन महिन्याला सुकाणू समितीच्या बैठका घेणे.
२. समितीच्या बैठकांमध्ये घेतलेल्या निर्णयाचा आढावा घेणे व पुढील कामांचे नियोजन करणे.
३. तालुका पातळीवरील देखरेख व नियोजन समित्यांच्या सदस्यांची निवड करण्यासाठी त्रिस्तरीय समितीची स्थापना करणे.
४. जिल्हा जनसुनवाई/जनसंवाद अशा उपक्रमांमध्ये सक्रिय सहभाग घेणे.
५. जिल्हा पातळीवरील कार्यक्रमांमध्ये सहभागी होणे.

➤ जिल्हा सुकाणू समितीच्या सचिवाच्या काही कामे व जबाबदाऱ्या :-

१. समितीच्या बैठकीमध्ये घेण्यात आलेल्या निर्णयांचा पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी समितीच्या सचिवाची असेल.
२. समितीच्या बैठकीचा अहवाल तयार करून सर्व सदस्यांना पाठपुरावा करण्याची जबाबदारी समितीच्या सचिवाची असेल.
३. जिल्हा देखरेख व नियोजन समिती कडून आलेले मुद्यांवर चर्चा घडवणे.
४. जिल्हा देखरेख व नियोजन समिती तसेच तालुका देखरेख व नियोजन समिती समन्वय साधणे.

उपरोक्त जिल्हा सुकाणू समितीच्या रचनेप्रमाणे प्रत्येक जिल्हास्तरावर एका वर्षात कमीत कमी तीन बैठका होणे आवश्यक आहे. तरी या संदर्भात नियोजन करणे आवश्यक आहे.

अभियान संचालक
राज्य आरोग्य सोयायटी
महाराष्ट्र, मुंबई

प्रत:-

उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी (बाल कल्याण), जिल्हा परिषद,.....
जिल्हा आरोग्य अधिकारी जिल्हा परिषद,.....
जिल्हा शल्य चिकित्सक सामान्य रुग्णालय,.....
जिल्हा कार्यक्रम व्यवस्थापक जिल्हा परिषद, एनआरएचएम.....
साथी सेहत, राज्य समन्वयक संस्था, पुणे

प्रत माहितीस्तव:-

मा.अपर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय मुंबई.-३२
मा. आयुक्त, सार्व. आरोग्य विभाग, मंत्रालय मुंबई -३२
मा. संचालक. आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
उपसंचालक आरोग्य सेवा परिमंडळ

निरोगी गाव, निरोगी देश